

LOKALFÖRSÖRJNINGSPLAN 2009-2011

Sammanfattande synpunkter

I. INLEDNING

Den 1 juli 2007 överfördes ansvaret för grundskolan till utbildningsförvaltningen. Lokalbeståndet ökade från ca 300 000 kvm till ca 1 300 000 kvm eller från ca 300 mnkr till ca 1 400 mnkr i årlig hyra. Överförandeprocessen vad gäller försthandsavtal är i sitt slutskede. Upprättande av nya andrahandsavtal med stadsdelsförvaltningar pågår och avslutas under våren 2008. Överförda ny-, om- och tillbyggnadsprojekt hanteras successivt och är även beroende av i vilken omfattning nya ärenden väcks. Under planeringsperioden 2009-2011 är därför osäkerheten stor vad gäller i vilken omfattning och när ny-, om- och tillbyggnadsprojekt kommer att realiseras. Ett arbete med att prioritera projekt har påbörjats.

Kommunfullmäktige har gett nämnder med ansvar för pedagogisk verksamhet i uppdrag att - var för sig och i samverkan - minska lokalkostnaderna. Förvaltningen bedömde i verksamhetsplan 2 för 2007 att det fanns ett lokalöverskott i förhållande till antalet elever och att det därmed fanns möjlighet att frigöra ekonomiska resurser till den pedagogiska verksamheten. I den särskilda lokalöversyn som behandlades av utbildningsnämnden november 2007 har nämnden gett utbildningsförvaltningens grundskoleverksamhet i uppdrag att minska hyreskostnaderna med ca 30 mnkr senast den 31 december 2009.

Inom gymnasieskolan pågår ett arbete med en långsiktig strategi för egenregin, vilken kommer att föreläggas nämnden före sommaren 2008. Den strategi som väljs kommer att påverka lokalanvändningen även inom grundskolan och vuxenutbildningen.

I samband med överförandet av grundskolan till utbildningsförvaltningen ökade skolenheternas ansvar för byggnadsåtgärder. Enheterna beslutar om byggnadsåtgärder upp till 0,5 mnkr och har därutöver drift- och underhållsansvar utifrån det hyresavtal som finns för varje lokal. För flertalet skolor innebär det att stadens ramavtal med SISAB, Skolfastigheter i Stockholm AB, reglerar skolans huvudsakliga lokaler, medan kommersiella lokalavtal (med för skolorna mer omfattande drift- och underhållsansvar) reglerar en eller flera mindre lokaler.

Beslut som leder till ökad hyra upp till 1 mnkr per år eller ombyggnation upp till 5 mnkr beslutas av respektive verksamhetsavdelning. Beslut om ombyggnation

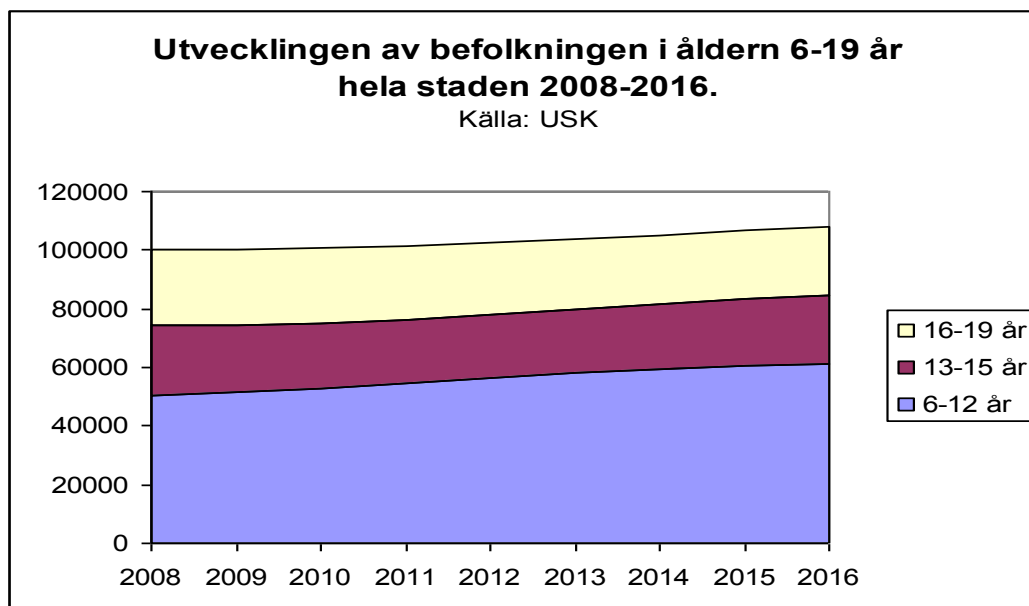
om 5-10 mnkr beslutas av utbildningsnämnden. Beslut om inhyrning över 1 mnkr per år respektive byggnation över 10 mnkr förutsätter medgivande från kommunstyrelsens ekonomiutskott.

För att öka överskådligheten har lokalförsörjningsplanens innehåll fördelats på respektive skolform. I övriga delar följer planen den generella innehållsförteckning som ska användas av stadens förvaltningar.

2. KOMMENTAR OM BEHOV/EFTERFRÅGAN SAMT BEDÖMNING AV ANDRA FAKTORER SOM FÖRÄNDRAR BEHOVET AV LOKALER.

Under respektive skolform redovisas såväl befolkningsprognos som övriga faktorer som påverkar behovet av lokaler, ex friskoleetableringar och upptagningsområden. Nedan redovisas Utrednings- och statistikkontoret, USK:s, befolkningsprognos för åldersgruppen 6-19 år och några generella frågor som kan påverka lokalbehovet.

Enligt befolkningsprognosen ökar åldersgruppen 6-19 år till 101 400 personer år 2011. Det är en marginell befolkningsökning med 1 300 personer, men är på inget sätt jämnt fördelad, vare sig demografiskt eller geografiskt. Åldersgruppen 6-15 år ökar med ca 1 800 personer till totalt 76 250 personer. Gruppen 16-18 åringar är däremot relativt konstant. I ett längre perspektiv är förändringen mer drastisk då gruppen 16-18 åringar minskar med ca 2 600 personer fram till år 2015 och gruppen 6-15 ökar med ca 10 200 personer till totalt ca 84 700 fram till 2016. Under perioden 2018-2024 kommer elevunderlaget 16-18 åringar att öka med minst 4 000 personer.

Befolkningsökning sker i första hand inom nybyggnadsområden där tillgången till såväl förskole- som grundskolekapacitet är begränsad eller obefintlig. Justeringar

av intilliggande upptagningsområden och begränsning av elevintag från andra upptagningsområden är nödvändigt för att begränsa nybyggnadsbehovet av skolor. Det är önskvärt att förbättra IT-stödet för att utveckla och utöka arbetet med upptagningsområden.

Förvaltningen hyr ett stort antal paviljonger med tillfälligt bygglov. Bygglov har tidigare kunnat förnyas upp till en sammanlagd tid om 20 år. F.n. omprövas denna hantering i syfte att minska den totala tiden för tillfälligt bygglov. Det är i dag osäkert i vilken omfattning förvaltningen kommer att påverkas.

I samband med friköp av bostäder provas stadens långsiktiga behov av lokaler som köps av bostadsrättsföreningen. För att säkerställa tillgången till lokalen provas om ett flerårigt hyresavtal kan tecknas innan friköpet. De nya avtal som tecknas provas inte av nämnd eller kommunstyrelsens ekonomiutskott då det är förändringar som sker inom befintligt lokalbestånd.

3. KOMMENTARER TILL LOKALSAMMANSTÄLLNINGEN

Lokalbilagan bygger på stadens standardrapport för lokalförsörjningsplan. Den har justerats så att den inte omfattar uppgift om hyresintäkter. Den har däremot kompletterats med kapacitetsutnyttjande och hyra per elev. Elevantal och hyra per elev har registrerats på huvudbyggnaden och avser hela skolan. För att öka överskådligheten har lokalerna i likhet med lokalförsörjningsplanens innehåll fördelats på respektive skolform. Respektive lokal finns enbart upptagen under en skolform, vilket ex innebär att lokalen Åsö gymnasium som innehåller vuxenutbildning och grundskola enbart finns upptagen under vuxenutbildning. Vuxenutbildning är den största verksamheten i lokalen.

Den totala ytan uppgår till 1 351 405 kvm. Lokalernas totala kapacitet uppgår till ca 94 000 elevplatser och ca 400 kontorsarbetsplatser inom de administrativa lokalerna. Det sammantagna kapacitetsutnyttjandet av elevplatser bedöms i localsammanställningen till 91 procent. De kapacitetsbedömningar som förvaltningen har tillgång till för grundskolan är hämtade ur utredningen ”Lokaleffektivisering av grundskolan” (Solving Bohlin & Strömberg, april 2007). Kapacitetsuppgifterna har lämnats av stadsdelsförvaltningar och i vissa fall direkt av rektorer. Utredaren skriver ”Kapacitetsmått är delvis trubbiga men ger en indikation om eventuell överkapacitet eller om skolan saknar kapacitet”. Det är nödvändigt att förvaltningen uppdaterar kapacitetsbedömningarna i syfte att få en bedömning som inte är beroende av i vilken stadsdel skolan ligger. Inom gymnasieskolan har kapacitetsbedömningen justerats i samband med att ombyggnationer genomförts. Därutöver sker vid behov särskilda analyser av enskilda gymnasieenheter. Inom vuxenutbildningen saknas kapacitetsbedömning för den största enheten, Åsö gymnasium. Kapacitetsmättet avser skollokals kapacitet och verksamheten kan innebära ett över tid varierande kapacitetsutnyttjande. 91 procent är ett fullt acceptabelt kapacitetsutnyttjande, men det råder samtidigt osäkerhet om kapacitetsbedömningen i sig är rättvisande. Skolornas kapacitet kommenteras under respektive skolform.

I enlighet med stadens anvisningar omfattar lokalsammanställningen inte andrahandsinhyrningar som förvaltningen gör av andra hyresgäster inom staden. Därutöver saknas uppgift om de nya förhyrningar av lärarrum, förrådsutrymmen mm som görs i idrottshallar efter att de överförts från SISAB till idrottsförvaltningen. Grund- och gymnasieskolor disponerar yta för en summa av ca 1 mnkr. Hyresavtal med idrottsförvaltningen upprättas under våren 2008.

4. FÖRÄNDRINGAR I LOKALBESTÄNDET

Ca 120 ny-, om- och tillbyggnadsprojekt finns aktualiserade inom förvaltningen. Av projekten rör ca 20 projekt gymnasieskolan, 2 projekt vuxenutbildningen och övriga projekt grundskolan. Antalet projekt och den hyreshöjande effekten förändras i takt med att överförda projekt analyseras. Ett arbete med att prioritera projekt har påbörjats. Ofta innehåller projekten en kombination av åtgärder med olika prioritet. Projekten prioriteras enligt följande: 1= Föreläggande eller att verksamheten inte kan fortgå/starta utan åtgärd. 2= Risk för föreläggande eller risk för att verksamheten inte kan fortgå/starta utan åtgärd. 3= Angelägen och aktuell åtgärd. 4= Angelägen men ej aktuell åtgärd. 5= Ej angelägen och ej aktuell åtgärd. I dagsläget är det inte möjligt att ge en rättvisande bild av samtliga projekt och deras prioritering då en stor del av projekten ännu inte har bedömts.

Stockholms stads handikappolitiska inriktningsmål anger att enkelt avhjälpbara hinder för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning på publika platser och allmänna platser ska vara eliminerade senast år 2010. En inventering av samtliga skolenheter inom gymnasieskola och vuxenutbildning genomfördes hösten 2006. I december 2007 beslutade utbildningsnämnden att uppdraga åt utbildningsförvaltningen att genomföra tillgänglighetsåtgärder i lokaler som expedition, vaktmästeri, aula/samlingssal, matsal etc och åtgärder för att nå de aktuella lokalerna (hiss, angöring, parkering och gångvägar). Ombyggnadskostnaderna uppskattas till totalt ca 46,4 mnkr. Gymnasieavdelningen kommer under våren att ta fram en prioriteringslista i samarbete med rektorerna för att successivt beställa åtgärderna. Nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att utreda inriktningsförslag avseende tillgänglighetsåtgärder för stadens grundskolor. En mycket grov uppskattning av kostnaderna för motsvarande åtgärder i stadens grundskolor hamnar på i storleksordningen 150 mnkr. Sammantaget har tillgänglighetsåtgärderna bedömts leda till hyreshöjningar om ca 20 mnkr, men det är troligtvis högt räknat då en relativt stor del av åtgärderna kan komma att kontantfinansieras. Oavsett finansieringsmetod så innebär det att en stor del av förvaltningens utrymme för ombyggnadsåtgärder tas i anspråk för dessa åtgärder. Alla åtgärder kommer inte att vara genomförda år 2010.

5. KOSTNADSUTVECKLING

Årshyran enligt lokalförteckning uppgår till 1 374 mnkr. För 2008 prognostiseras hyreskostnaden till 1 413 mnkr. Kostnadsutvecklingen för kommersiella lokalavtal är beroende av konsumentprisindex. Avtal med SISAB är beroende av såväl

bolagets räntenivå, konsumentprisindex och de avskrivningar som sker p.g.a. rak amortering. Den sänkta hyran p.g.a. amortering och därmed sänkt kapitalkostnad uppgår år 2009 till 21,8 mnkr, år 2010 till 26,1 mnkr och år 2011 till 27,0 mnkr. Avskrivningarna är högre än tidigare år, men ska sättas i relation till konsumentprisindex utveckling och till kommande ny-, om- och tillbyggnadsprojekt. Prioriteringsarbetet som nämns ovan, lokalavvecklingar, effektivt lokalutnyttjande utifrån elevantalskapacitet och översyn av upptagningsområden är därför nödvändiga för att klara prioriterade ny-, om- och tillbyggnader.

Förskoleverksamheten

I. INLEDNING

All bidragsgivning till enskilt driven verksamhet hanteras av förvaltningen, vilket inkluderar bidrag för hög hyra. Årsskiftet 2007/2008 överfördes ansvaret för andrahandsuthyrning till enskilt förskole driven verksamhet från utbildningsförvaltningen till fastighetskontoret. Av andrahandsuthyrningen kvarstår endast enstaka uthyrningar där verksamheten nyttjar en mindre del av lokalen eller där upplåtelsen är av tillfällig karaktär.

7. BERÄKNAT BIDRAG FÖR FÖRSKOLEVERKSAMHET MED HÖG HYRA

Enligt budget 2008 utgår bidrag med 50 procent av den del av hyran som överskrider bidragstaket, 1 709 kr per kvm. 2007 erhöll nämnden ca 5,8 mnkr för enskilt driven verksamhet. Förvaltningen återkommer i tertialrapport 1 med en bedömning av bidrag för 2008. Motsvarande bidrag för skolbarnomsorg i egen regi kommenteras under rubriken Grundskola.

Grundskola och obligatorisk särskola

I. INLEDNING

Förvaltningen har i uppdrag att minska hyreskostnaden med ca 30 mnkr senast den 31 december 2009. Inriktningen är att avveckla externa lokaler och integrera verksamhet i huvudskolorna.

Externa lokaler finns bl.a. inom S:t Örjans skolor, skolbarnomsorgen och särskolan. Förvaltningen menar att det finns flera skäl att integrera S:t Örjan och särskolan i lokaler med annan skolverksamhet. En sådan utveckling ger S:t Örjan och särskolan möjlighet att använda de resurser som i vid mening finns på grundskolor.

Under det senaste decenniet har det skett en omfattande integration av skolbarnomsorg i grundskolelokaler. Motivet har varit att erbjuda elever en

sammanhållen skoldag och att använda skolans resurser effektivt. Integrationen har dock inte genomförts fullt ut. Förvaltningen ska därför arbeta för att ytterligare fritidshem integreras i grundskolelokaler. Förvaltningen ska också undersöka möjligheten att integrera förskoleverksamhet i grundskolor.

I Kistaområdet finns ett påtagligt överskott av skollokaler i förhållande till antalet elever. Överskottet motsvarar en skola för år F-5 och en skola för år 6-9. Nämnden har därför beslutat att avveckla Dalhagskolan fr.o.m. den 1 augusti 2008. Elever och föräldrar erbjuds plats i närbelägna Husbygårdsskolan och Oxhagsskolan. När det gäller skola för år 6-9 har förvaltningen i uppdrag att utreda en anpassning av kapaciteten som ligger i linje med stadens satsning på Järvalyftet.

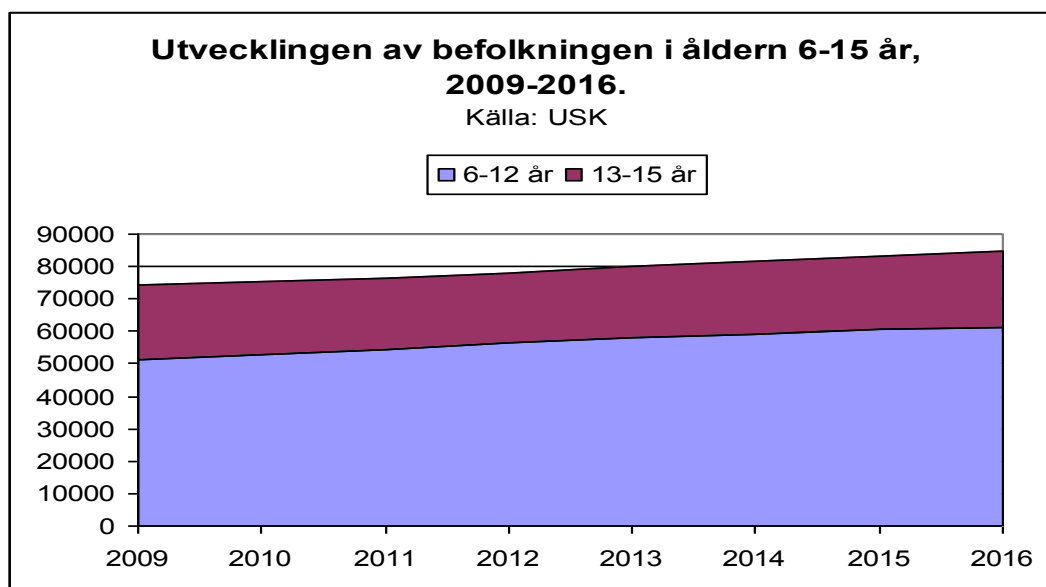
Förvaltningen ska även arbeta aktivt med skolpliktsområden så att dessa justeras till följd av demografiska förändringar och med hänsyn till skolornas förändrade kapacitet. F.n. sker detta arbete till stor del manuellt, men möjligheten att få ett fungerande bättre IT-stöd undersöks.

2. KOMMENTAR OM BEHOV/EFTERFRÅGAN SAMT BEDÖMNING AV ANDRA FAKTORER SOM FÖRÄNDRAR BEHOVET AV LOKALER.

Behovet av lokaler påverkas av en rad faktorer, främst befolkningsutvecklingen, förekomsten av/nyetablering av fristående grundskolor, antal elever som väljer/nyetablering av fristående skola, elevers benägenhet att välja en annan kommunal grundskola än skolpliktsskolan och skolornas elevkapacitet.

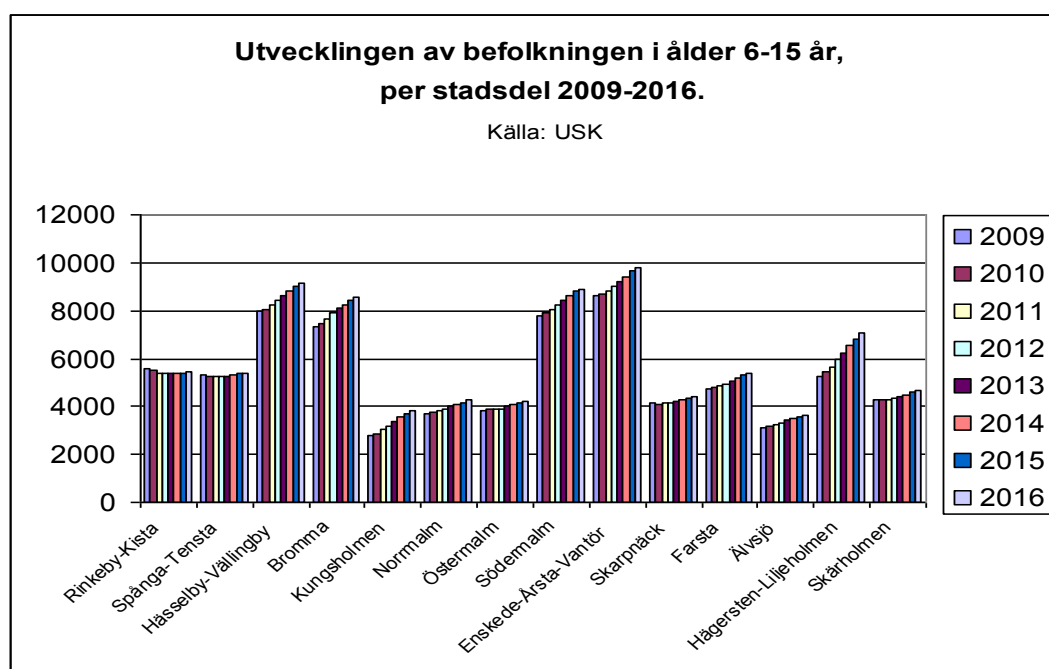
Antalet 6-15-åringar folkbokförda i staden och länet ligger till grund för verksamheten i kommunala och fristående skolor. Enligt USK:s befolkningsprognos över folkbokförda i staden ökar åldersgruppen 6-15 år med ca 10 200 personer till totalt ca 84 700 fram till 2016. 2009-2011 är ökningen ca 1 800 personer till totalt 76 250 personer.

Åldersgruppen 6-12 år är den som ökar mest. Mellan 2009-2011 är ökningen ca 3 000 personer till totalt ca 54 500 personer. År 2016 finns det totalt ca 61 200 personer i åldersgruppen 6-12 år.

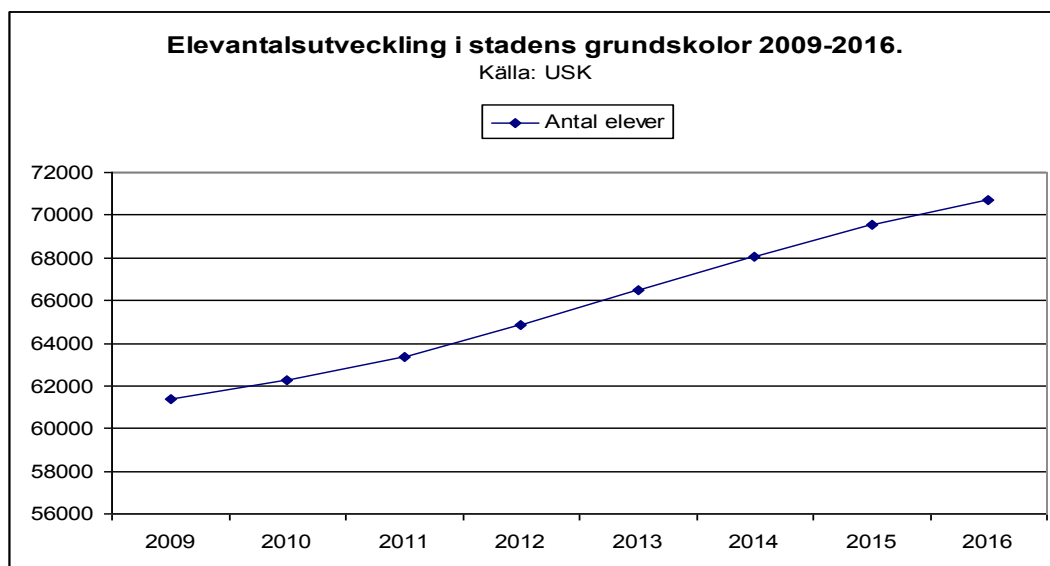
Åldersgruppen 13-15 år minskar med ca 1 200 personer under de tre kommande åren, men fram till 2016 ökar åldersgruppen igen med ca 1 800 personer till ca 23 600 personer.

Befolkningen i åldersgruppen 6-15 år ökar, med undantag av de nordvästra stadsdelarna Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta.

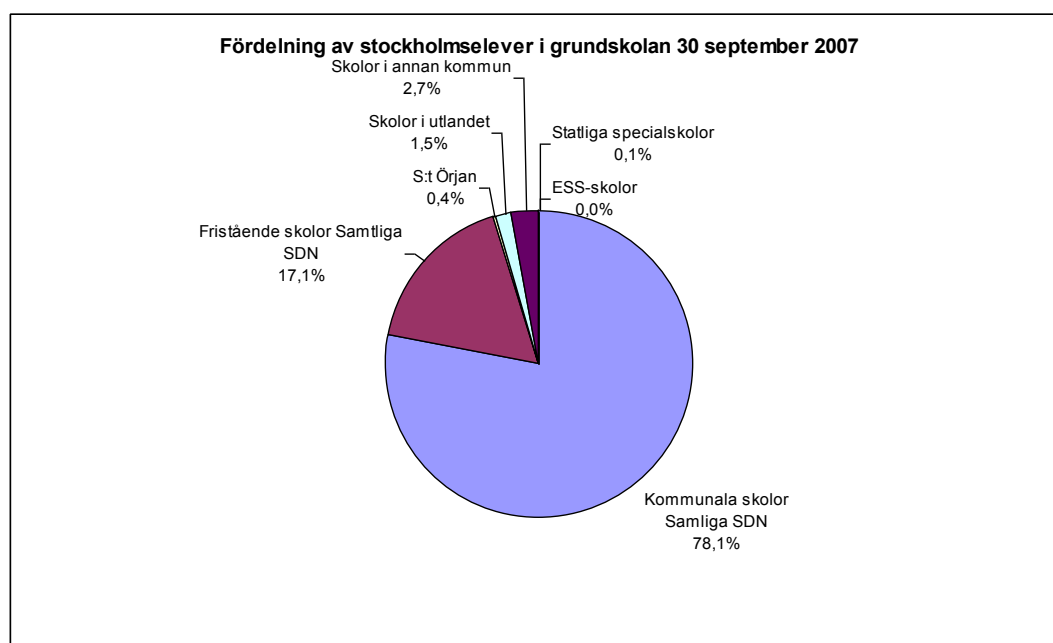

På uppdrag av Stadsledningskontoret tar USK årligen fram relevantalsprognoser för grundskolan. Prognosen bygger på såväl befolkningsprognosen som erfarenheter av elevers val av skola. Enligt relevantalsprognos 2008 ökar

elevantalet med ca 2 600 personer till totalt ca 63 400 personer år 2011. År 2016 har elevantalet i stadens grundskolor ökat till 70 700 personer.

Antalet elever som väljer fristående grundskola ökar. Av stockholmseleverna valde den 30 september 2007 ca 58 500 (78 procent) en av stadens kommunala grundskolor och 12 800 (17 procent) en fristående grundskola (se diagram).

USK har på uppdrag av utbildningsförvaltningen tagit fram en rapport över elevströmmar i Stockholm. Sammanfattningsvis väljer 50 procent av eleverna en annan skola än skolpliktsskolan. Många väljer att pendla från ytterstad till innerstad eller till skolor med viss profil. Utredningen beskriver en komplex bild över faktorer som påverkar elevers val. Exempel på faktorer är socioekonomisk bakgrund, svensk eller utländsk bakgrund eller val av skola med viss profil.

Elevströmmar påverkar i hög grad skolornas elevantal och planeringen av skollokaler.

I 2007 års ansökningar till skolverket för godkännande av och rätt till bidrag för fristående skola var antalet ansökningar rekordstort. Ca 35 ansökningar sändes på remiss till utbildningsnämnden. I dagsläget känner förvaltningen till att ett tiotal ansökningar är godkända. De godkända ansökningarna möjliggör start av fristående skolor med ett elevantal på ca 1 600 elever vid fullt utbyggd verksamhet. Det är däremot osäkert hur många av skolorna som verkligen startar.

3. KOMMENTARER TILL LOKALSAMMANSTÄLLNINGEN

Elevantalet i stadens grundskolor uppgick den 30 september 2007 till 60 374 varav 60 067 omfattas av grundskolelokalerna i bifogad lokalförteckning. Elevantalet inkluderar elever från andra kommuner. Den totala lokalytan uppgick 1 mars 2008 till 1 000 631 kvm¹. Skolornas kapacitet uppgick våren 2007 till totalt 65 933 elever². Detta motsvarar ett kapacitetsutnyttjande på 91 procent och en överkapacitet på ca 5 870 elevplatser. Antalet kvadratmeter per elev uppgår till 16,7 och hyreskostnaden uppgår till 16 416 kronor per elev. Det är dock skillnader på elevantalsutveckling mellan skolorna i staden varför en övergripande områdesbeskrivning ges nedan.

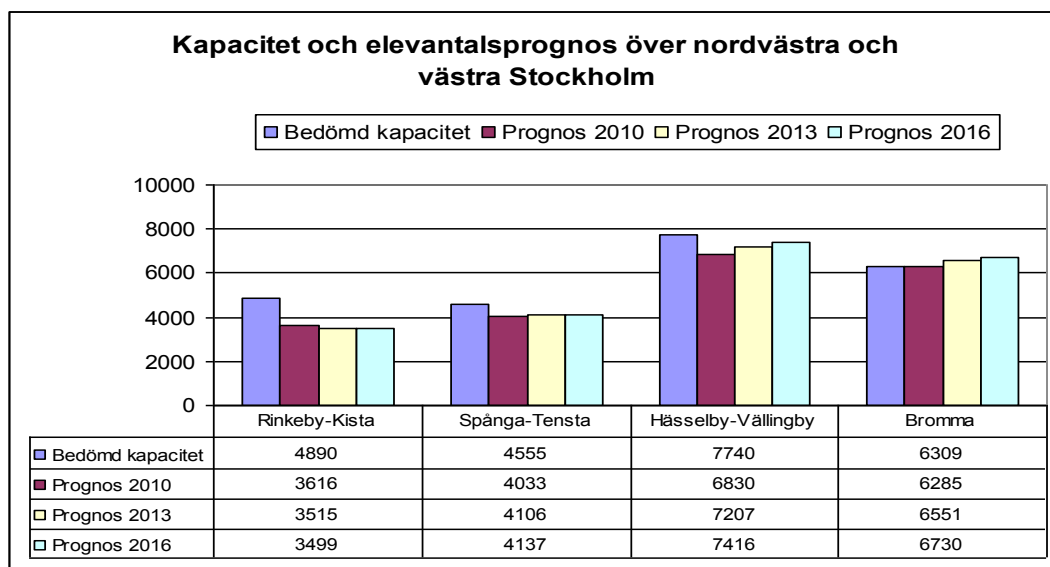
Nordvästra Stockholm

Elevantalet minskar framför allt i Kista-Rinkeby. Lokalernas elevkapacitet beräknas till ca 4 900 och 2009 beräknas området ha en överkapacitet på 1 300. Överkapaciteten beräknas enligt elevantalsprognosen öka fram till 2010. Elevantalet påverkas negativt i samtliga skolor utom två, Stenhagsskolan och Igelbäcksskolan.

I Spånga-Tensta är den övergripande trenden att elevantalet minskar, vilket innebär att det kommer att finnas överkapacitet i området. Sundbyskolan, Bromstensskolan och Solhemsskolan kommer dock att ha en elevantalsökning som går över skolornas elevkapacitet. Enligt uppgift från stadsbyggnadskontoret pågår planarbete gällande utveckling av Bromsten och Spånga. I området som kan bli ett stadsutvecklingsområde planeras ca 1 500-1 800 lägenheter.

¹ Exkl Spånga grundskola som redovisas under gymnasieskola och Åsö grundskola som redovisas som vuxenutbildning. Inkl den del av Högländsskolan som är gymnasieskola.

² Lokaleffektivisering av grundskolan, april 2007 – Solving Bohlin & Strömberg.

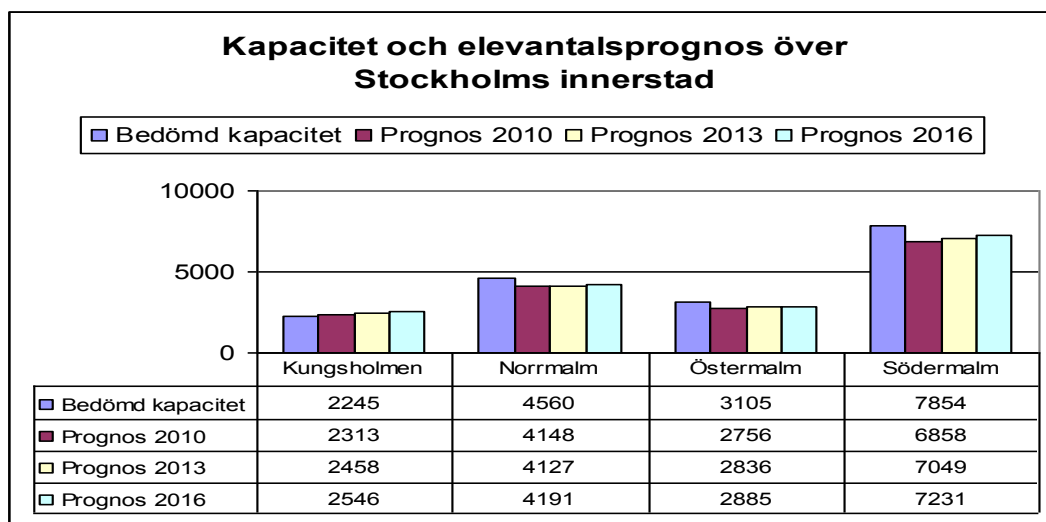
Västra Stockholm

Den rådande överkapaciteten i Hässelby-Vällingby minskar. Överkapacitet kommer främst att finnas på Vinstagårdsskolan, Smedshagsskolan och Hässelbygårdsskolan.

I Bromma har flertalet skolor ett högt kapacitetsutnyttjande. Ett par skolor har eller kommer att ha ett elevantal som är högre än vad lokalernas kapacitet medger.

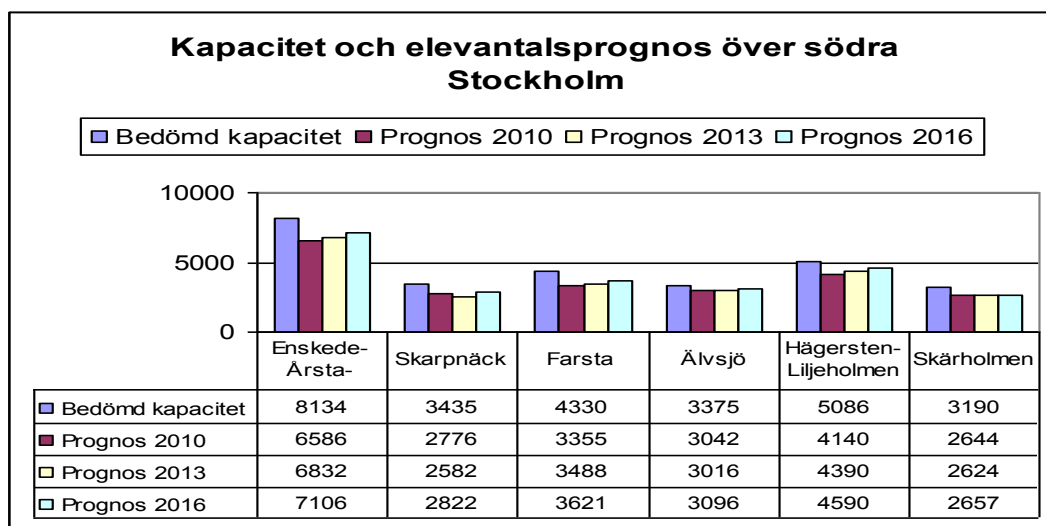
Innerstaden

I Norrmalm, Östermalm och Maria-Gamla stan har flertalet skolor ett stabilt elevantal och antalet elever ligger i flertalet fall nära lokalernas kapacitetstak. Befintliga skolor i nybyggnadsområden kan därför få kapacitetsproblem. I innerstaden sker nybyggnationer i Hammarby sjöstad och Nordvästra Kungsholmen. Hammarby sjöstad medför betydande elevantalsökningar på Tullgårdsskolan och Sjöstadsskolan. En utredning har påbörjats kring förutsättningarna att bygga en ny skola med kapacitet på 450 elever intill Vittra skola i Hammarby sjöstad. Även Hjorthagen och Norra Stationsområdet är föremål för omfattande nybyggnationer.

Södra Stockholm

I samtliga stadsdelar finns en överkapacitet. Dock förväntas Enskedeskolan och Enskedefältets skola få ett elevantal som överskrider lokalernas kapacitet.

En betydande överkapacitet finns i stadsdelen Enskede-Årsta. I Skärholmen finns en överkapacitet på ca 500 elever år 2009. Även i stadsdelarna Farsta och Skarpnäck beräknas överkapaciteten vara hög. Vantör har en beräknad överkapacitet på ca 600 år 2009, men elevantalet beräknas öka med ca 300 elever fram till år 2016.

4. FÖRÄNDRINGAR I LOKALBESTÄNDET

Under perioden kommer ett okänt antal ombyggnationer att aktualiseras för att möjliggöra avveckling av små externa lokaler och möjliggöra samnyttjande med förskolor.

Inom Kista avvecklas Dalhagskolan fr.o.m. den 1 augusti 2008 och under uppsägningsperioden nyttjas skolan som evakueringsskola. Förvaltningen har även i uppdrag att utreda hur man kan åstadkomma en anpassning av 6-9 kapaciteten och tidigare begäran om investeringsmedgivande för ombyggnation av Akallaskolan har återtagits. (Se Stenhagsskolan nedan)

Övriga större ny-, om- och tillbyggnadsprojekt (över 5 mnkr eller osäker kostnadsnivå) som kan aktualiseras under perioden förtecknas nedan. Osäkerhet råder om i vilken omfattning och vid vilken tidpunkt projekten kommer att realiseras.

Skola	Avd	Beskrivning	Hyres-höjande investering (mnkr)	Hyres-höjning, årskostnad (mnkr)
Abrahamsbergsskolan	Grund	Översyn av paviljonger		
Älviksskolan	Grund	Ventilation mm	44,7	3,8
Aspudden	Grund	Upprustning av kök	12,1	1,3
Beckomborgsskolan	Grund	Nybyggnation, etapp 2	12,1	1,3
Engelbrekt	Grund	Ventilation och verksamhetsanpassningar	40,0	3,0
Fagersjöskolan	Grund	Köksombyggnad	11,8	1,2
Fruängsskolan	Grund	Tillgänglighetsanpassning		
Grimstaskolan	Grund	Tillgänglighetsanpassning		
Gröndalsskolan	Grund	Takhöjning avseende hus E och F	8,5	0,6
Hammarbyskolan	Grund	Ventilation C-huset med tillgänglighet.		
Hägerstenshamnens skola	Grund	Behov av ökad kapacitet		
Högalidsskolan	Grund	Verksamhetsanpassning kök mm		
Hökarängsskolan	Grund	Omb kök och matsal	16,8	1,7
Lillholmsskolan	Grund	Lillholmsskolan om-och tillbyggnad	33,8	3,1
Lillholmsskolan	Grund	Ombyggnad av kök		
Mariehällsskolan	Grund	Nybyggnation.	196,2	18,6
Mälarhöjdens skola	Grund	Kök och matsal samt lastkaj.	26,1	1,9
Mälarhöjdens skola	Grund	Ventilationsprojekt		
Nordvästra Kungsholmen	Grund	Kristineberg, ny skola		
Nytorpsskolan	Grund	Ventilationsprojekt och tillgänglighet		
Sickla Skola	Grund	Ny skola		
Sjöstadsskolan	Grund	Ordningsställande av plan 5		
Skanskvarnsskolan	Grund	Ventilationsprojekt och tillgänglighet		
Skarpnäcksskolan	Grund	Idrottsal o fritids i samband med F-9		
Sköndalsskolan	Grund	SISAB-vent.(föreläggande). Evak. A-hus. 3 byggn.+kök. Ljud kök. Flytt slöjdsal till BV.		
Skönstaholmsskolan	Grund	Köksombyggnad och tillbyggnad av fläktrum	12,2	1,2

Slättgårdsskolan	Grund	Gymnastiksal		
Stenhagsskolan	Grund	Ventilationsprojekt och tillgänglighet, om och tillbyggnad för F-9		
Söderholmsskolan	Grund	Om- och tillbyggnad	13,8	1,2
Södra Ångby	Grund	Om- och tillbyggnad		
Vinstaskolan	Grund	Ombyggnad av kök och matsal	9,2	0,8
Vällingbyskolan	Grund	Kök och tillgänglighetsanpassning		
Ålstensskolan	Grund	Ombyggnad av kök-matsal	16,5	1,5

Stadsutvecklingsområden

Västerort

Spånga/Bromsten

Planarbete pågår gällande utveckling av Bromsten och Spånga. Området kan bli ett stadsutvecklingsområde med ca 1 500-1 800 nya lägenheter. Områdets elevkapacitet ska utredas med hänsyn till den planerade byggnationen.

Mariehäll

I nybyggnadsområdet Annedal i Mariehäll planeras för en ny förskola/skola för ca 720 förskolebarn och elever. Byggstart beräknas vara möjlig tidigast våren 2009 beroende av tidpunkt för beslut. Skolan ska enligt tidigare planering vara färdigställd år 2011. Enligt förslagshandlingen uppgår skolan till 6 465 kvm och ytan per barn och skolelev vid 725 elever uppgå till 8,9 kvm. I dagsläget har byggnationen offererats till en årshyra om 18,6 mnkr exkl markberedningskostnad om 5 mnkr. Hyresförhandling pågår. Samtidigt gör utbildningsförvaltningen en översyn av elevantalsprognosen. Förslag till genomförandebeslut föreläggs utbildningsnämnden under maj-juni 2008 för beslut i kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Innerstaden

Nordvästra Kungsholmen

Lindhagenområdet på nordvästra Kungsholmen är ett av Stockholms stadsutvecklingsområden. Detaljplaneprogrammet omfattade ursprungligen ca 3 500 lägenheter, men har delvis omarbetats och omfattar nu ca 5 200 lägenheter. Exploateringskontoret har i samarbete med bl.a. SISAB, stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen utrett behovet av ny skola. Den första kommunala skolan för stadsdelens behov avses bli f d Kristinebergs gymnasium tillsammans med Kullaskolan. Därutöver finns möjlighet att öka Stadshagsskolans kapacitet genom att bygga på en våning. Eventuell ytterligare kapacitet förutsätter en ny skola. Förslag till inriktningsbeslut föreläggs utbildningsnämnden under hösten 2008 och förutsätter samråd med kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Hammarby sjöstad

I Hammarby Sjöstad förväntas befolkningen i grundskoleålder att öka kraftigt. I Sickla planeras för en ny förskola/skola med kapacitet för ca 450 elever intill Vittra skola. Erforderliga volymstudier är inte klara men preliminärt bedöms den möjliga byggvolymen till 3 200 kvm, vilket motsvarar 7,1 kvm per elev. Alternativa lösningar, exempelvis samverkan med Kulturskolan prövas för att minska nybyggnadsbehovet. Förslag till inriktningsbeslut föreläggs utbildningsnämnden under hösten 2008 och förutsätter samråd med kommunstyrelsens ekonomiutskott.

För att öka kapaciteten i området har offert begärts för inredning av Sjöstadsskolans femte våningsplan. Förslag till genomförandebeslut föreläggs utbildningsnämnden under 2008.

Norra Station

I Norra stationsområdet planeras byggstart 2010 för ca 4000 bostäder med successiv inflyttning fram till 2025. Mark för grundskola finns inte inom det planlagda området utan exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret söker lösningar i närområdet. Detaljplanen remissbehandlas under hösten 2008.

Hjorthagen

I Gasverksområdet och Storängskroken finns programförslag omfattande ca 5000 nya bostäder, vilket ställer krav på utökad skolkapacitet. I "Fördjupat program för Hjorthagen – diskussionunderlag" från 2007 anges ett tillkommande behov av skolkapacitet för ca 1000 elever. Planeringen fortsätter med fördjupade studier, respektive samråd och utställning av detaljplan för den första etappen. Dalstråket utmed Hjorthagens idrottsplats kan utgöra ett viktigt sammanlänkande stråk mellan Hjorthagsskolan/tunnelbaneuppgången vid Jägmästargatan och nya skol- och idrottsanläggningar i anslutning till gasverksbebyggelsen och gasklockorna.

5. KOSTNADSUTVECKLING

Årshyran enligt lokalförteckning uppgår till 986 mnkr. Prognostiserad hyra 2008 uppgår till 990 mnkr och hänsyn har då tagits till intäkter och att lokaler i lokalförteckningen nyttjas av olika verksamheter. Kostnadsutvecklingen för kommersiella lokalavtal är beroende av konsumentprisindex. Avtal med SISAB är beroende av såväl bolagets räntenivå, konsumentprisindex som de avskrivningar som sker p.g.a. rak amortering. Avskrivningarna är högre än tidigare år, men ska sättas i relation till konsumentindex utveckling och till eventuella ny-, om- och tillbyggnadsprojekt om ca 60 mnkr i ökad hyra. I summeringen ingår inte nybyggnation som ligger i mycket tidigt skede och som endast redovisas under stadsutvecklingsområden ovan, exempelvis Hammarby sjöstad och Nordvästra Kungsholmen. Prioriteringsarbetet som nämns ovan, lokalavvecklingar (30 mnkr), effektivt lokalutnyttjande utifrån relevant kapacitet och översyn av upptagningsområden är därför nödvändiga för att klara prioriterade ny-, om- och tillbyggnader.

6. SAMVERKAN

Samverkan ska resultera i för staden totalt sett mer kostnadseffektiva och flexibla lokalutnyttjande. Grund för samverkan finns framför allt i samband med behov av ökad eller minskad kapacitet. I dagsläget finns framför allt samverkan vid nybyggnation av skolor då det även kan råda konkurrens om lokalerna. Planering sker då tillsammans med stadsdelarna.

I Hammarby sjöstad finns planer på att bygga en grund- och förskola för 450 barn, varav initialt 350 förskolebarn. I områden utan nybyggnation av skolenheter råder en tydlig konkurrenssituation om befintliga lokaler.

Innan utbildningsförvaltningen går ur lokaler ska stadsdelsförvaltningar tillfrågas om de vill ta över lokalerna. Inom grundskoleavdelningen inrättas en tillfällig projektjänst för att gå igenom alla lokaler. Sannolikt kommer flera stadsdelar att erbjudas lokaler årsskiftet 2008/2009 respektive sommaren 2009.

7. BERÄKNAT BIDRAG FÖR SKOLBARNSOMSORG MED HÖG HYRA

Enligt budget 2008 utgår bidrag med 50 procent av den del av hyran som över-
skrider bidragstaket, 1 709 kr per kvm. 2007 erhöll stadsdelsnämnderna 0,6 mnkr
för första halvåret. För 2008 prognostiseras oförändrat 1,2 mnkr.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

1. INLEDNING

Gymnasiechefen har i uppdrag att presentera en utvecklingsstrategi för stadens gymnasieskolor vid juninämnden. Strategin ska bl.a. innehålla förslag på hur lokalutnyttjandet ska effektiviseras när elevantalet, enligt USK-prognos, minskar med mellan 2 000 och 4 000 elever under perioden 2011 – 2016. Viss reservkapacitet måste sannolikt behållas för att staden ska kunna ta emot elever från fristående gymnasieskolor som läggs ner, t.ex. på grund av konkurs. Strategin måste också ta hänsyn till att elevunderlaget ökar med minst 4 000 personer under perioden 2018- 2024. Idag har stadens gymnasieskolor drygt 18 000 elever.

Förutom att antalet elever i gymnasieålder minskar under perioden 2011 – 2016 beräknas de fristående skolorna öka sin marknadsandel från drygt 31 procent till drygt 37 procent. Årets preliminära intagning, den 15 februari, indikerar dock att stadens gymnasieskolor har tagit tillbaka marknadsandelar från de fristående skolorna. Eftersom hälften av eleverna ändrar sitt val inför den slutgiltiga intagningen den 11 maj går det inte att dra några slutgiltiga slutsatser. Dessutom byter 10-15 procent av eleverna år 1 utbildningsväg och/eller skola under hösten.

Utifrån den kapacitet som stadens gymnasieorganisation har bedömer gymnasieavdelningen att lokalutnyttjandet kan effektiviseras med ca 1 000 elevplatser utan att berörda skolor drabbas negativt på gymnasiemarknaden.

På Brännkyrka, Bromma, Globala, Hässelby och S:t Erik finns i dagsläget en ledig kapacitet på 200-300 elevplatser. Vid Farsta, Skärholmen, Tensta och Thorildsplan är den lediga kapaciteten 100-200 elevplatser.

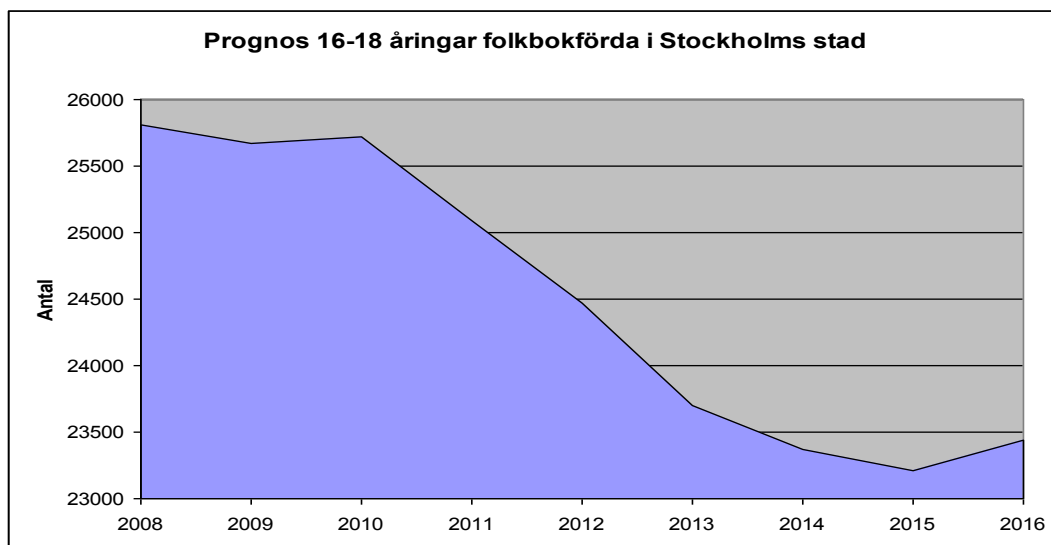
Gymnasieavdelningen arbetar kontinuerligt för att skapa mindre grupper och sökbara alternativ för mindre elevgrupper inom gymnasiesärskolan, RH, PRIV, IV- och IVIK samt andra elevgrupper med olika särskilda behov. Totalt handlar det om ca 400 elever. Dessutom har Gymnasieslussen drygt 180 elever inskrivna som saknar utbildningsplats.

Omfattande lokalavveckling genomfördes år 2000-2001 då Nya Elementar, Stadshagens vårdgymnasium, Katarina Västra Vårdgymnasium, S:t Jacobi Gymnasium och Åsö gymnasium avvecklades som gymnasieskolor. Fastigheten Åsö gymnasium används idag enbart för vuxenutbildning och grundskola. Under 2008 avvecklas Bernadottegymnasiets nuvarande lokaler respektive stora delar av S:t Görans gymnasium. Sommaren 2009 avvecklas de sista delarna av S:t Görans gymnasium.

Fastigheten Zinkensdammskolan har renoverats och anpassats till Globala gymnasiet som invigdes den 14 mars. Omfattande ombyggnationer har genomförts på Brännkyrka gymnasium, Spånga gymnasium, Bromma gymnasium och Blackebergs gymnasium för att komma tillrätta med bristfällig ventilation och för att anpassa lokalerna till de pedagogiska behoven. Dessutom har stora investeringar gjorts i Skärholmen för Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium samt Stockholms Scengymnasium.

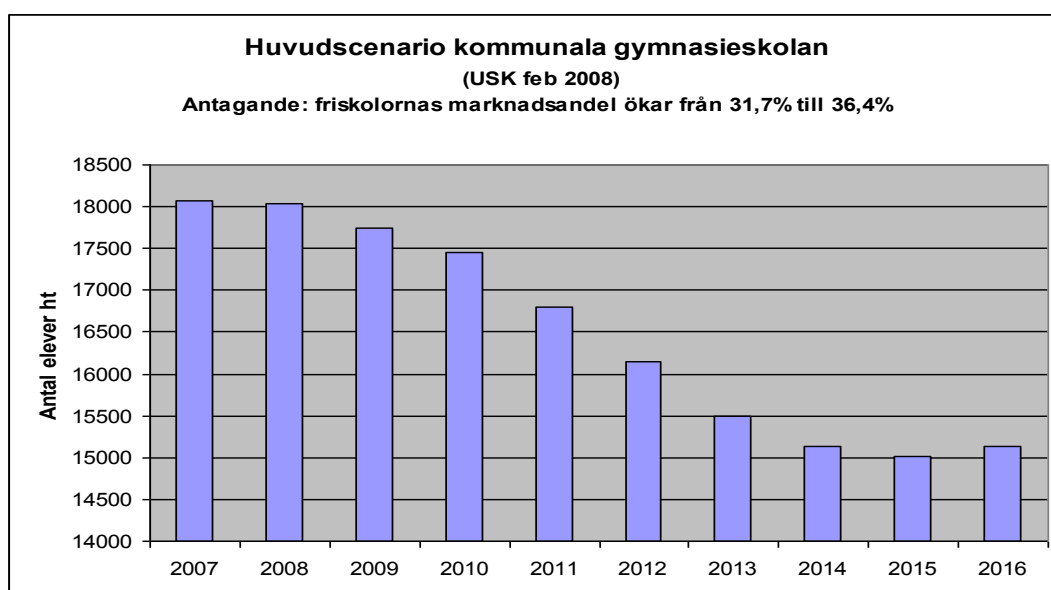
2. KOMMENTAR OM BEHOV/EFTERFRÅGAN SAMT BEDÖMNING AV ANDRA FAKTORER SOM FÖRÄNDRAR BEHOVET AV LOKALER.

Antalet 16-18-åringar folkbokförda i staden och länet ligger till grund för verksamheten i kommunala och fristående skolor. Ett mindre antal elever kommer från ytterligare närmare 100 kommuner i landet. Enligt USK:s befolkningsprognos för 16-18 åringar folkbokförda i staden är åldersgruppen relativt konstant mellan 2008-2010 för att sedan minska med ca 2 600 personer till år 2015. Under perioden 2018- 2024 kommer elevunderlaget att öka med minst 4 000 personer.

Utifrån prognosen för antalet folkbokförda personer i 16-18 års ålder har gymnasieavdelningen tagit fram en elevantalsprognos som bygger på elevströmmar till och från andra kommuner samt fristående gymnasieskolor baserat på faktiskt elevantal vid elevmätningarna den 15 september och 15 februari de senaste två åren. Dessutom görs följande antaganden:

- tio procent av eleverna är över 18 år,
- sex procent av 16-åringarna respektive hösttermin börjar inte i gymnasiet
- åtta procent av 16-åringarna respektive hösttermin i länets kommuner börjar i Stockholm
- antalet elever i folkhögskolor och utlandet är konstant under perioden
- framskrivning av etablerade fristående skolors elevantal
- bedömning av intag till nya fristående skolor.

Gymnasieavdelningen har också låtit USK ta fram två alternativa scenarier. Ett positivt där de fristående gymnasieskolornas marknadsandel fryses vid nuvarande 31,7 procent. Om detta infrias har de kommunala skolorna drygt 16 000 elever år 2015. Om de fristående gymnasieskolorna istället fortsätter att öka sina marknadsandelar i samma takt som de senaste fem åren har stadens skolor drygt 14 000 elever år 2016.

Fristående skolor

Stockholms elever år 1, andel i fristående skolor					
2003	2004	2005	2006	2007	2008
20 %	23 %	27 %	31 %	35 %	33 %

I oktober 2007 fanns 3 657 elever åk 1 på fristående gymnasieskolor, totalt fanns 8 819 stockholms elever på fristående gymnasieskolor. Inom stadens gränser finns det 58 fristående gymnasieskolor. Till hösten startar sex nya fristående gymnasieskolor, liksom inför höstterminen 2007. Vid utbildningsnämndens sammanträde i augusti 2007 redovisades 82 ansökningar om att få starta fristående gymnasieskola i Stockholms län. I februari 2008 hade Skolverket tagit ställning till 13 av dessa ansökningar och godkänt en för lokalisering i Stockholms stad - Bernadottegymnasiet.

Intagningsregler och regional samverkan

Stockholms stad införde ”frisök” år 2000. Det innebar att stockholms eleverna tilläts söka utbildning på nationellt program i hela landet även om Stockholms stad erbjöd utbildningen. Inför valet till gymnasieskolan ht 2008 har nya samverkansavtal tecknats för att reglera länets gymnasiemarknad. Huddinge har samverkansavtal både med Stockholm och med övriga Södertörns kommuner. Det är i dagsläget mycket svårt att bedöma hur sökströmmarna kommer att förändras.

Gällande samverkansavtal

Danderyd, Ekerö, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nacka, Norrtälje, Nykvarn, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Tyresö, Täby, Upplands-Bro, Upplands-Väsby, Vallentuna, Vaxholm, (Värmdö), Österåker

söker 1:a hand till alla nationella och specialutformade program i kommuner inom stora samverkansområdet utom SP/NV till Stockholm stad. (Sundbyberg har skrivit ett separat avtal med Stockholm som gör deras elever till förstahands-sökande till stadens NV-program)

Stockholm - Ekerö

söker 1:a hand till alla nationella och specialutformade program inom stora samverkansområdet

Botkyrka – Haninge – Huddinge – Nynäshamn – Salem – Södertälje – Tyresö

söker 1:a hand till alla nationella och specialutformade program inom samverkansområdet Södertörn.

3. KOMMENTARER TILL LOKALSAMMANSTÄLLNINGEN

Den totala ytan gymnasielokaler uppgår till ca 300 000 kvm³. Skolornas totala kapacitet uppgår till ca 20 000 elever. Elevantalet i stadens gymnasieskolor uppgick den 30 september 2007 18 651 elever varav 18 117 i lokaler som i bifogad lokalförteckning tas upp som gymnasieskola. Antalet kvadratmeter per gymnasieelev uppgår till 16,5 kvm och hyreskostnaden uppgår till 18 543 kronor per gymnasieelev⁴. Elevantal och hyra per elev har registrerats på huvudbyggnaden och avser hela skolan.

Förvaltningen har vid upprepade tillfällen undersökt skolornas kapacitet. Externa utredningar har genomförts 2001 av Holm Arkitekter AB och kapacitetsbedömningarna har därefter kontinuerligt uppdaterats i dialog med skolenheterna. 2004 genomfördes en ny kapacitetsutredning av Bohlin & Strömberg. Utredningen utgick då inte enbart från lokalernas förutsättningar utan även från respektive skolas egen organisation. Bl.a. genomfördes simuleringar av skolors scheman för att utöka den befintliga organisationen. I ett andra steg utökades elevantalet med elever inom det samhällsvetenskapliga programmet som inte är beroende av specialsalar. Avslutningsvis avräknades kapacitet för att ge plats för grupprum, lärararbetsplatser och elevutrymmen. Utredningen kan på så sätt användas för att på skolnivå arbeta med kapacitetshöjande åtgärder och då främst schemaläggning.

Utredningen visade på möjligheter att öka den genomsnittliga medelutnyttjandegraden för allmänna lärosalar till 58 procent av tillgängliga 45 timmar per vecka. Förvaltningens direktiv och därmed även utredningens slutsatser har varit kontroversiella då de inte anses motsvara moderna arbetsformer. Skolor skapar då utrymme för grupper och elevarbetsplatser genom att lägga schema med lägre utnyttjandegrad. Avsaknad av såväl möjlighet att avboka lärosalar som överblickbarhet för att enkelt hitta lediga salar är praktiska exempel på hinder för effektivt lokalutnyttjande. Därutöver har elevsammansättning i vissa ytterstadsskolor medfört att utbildningsnämnden beslutat att inrätta mindre gruppstorlekar. Mindre gruppstorlekar har införts för Farsta gymnasium och Tensta gymnasium där kapaciteten därmed minskat med 1/3.

Att genomföra rationaliseringar av skollokaler väcker starka känslor hos elever, personal och allmänhet. Vid de avvecklingar av grund- och gymnasieskolor som genomförts under 2000-talet har upp till hälften av eleverna valt en annan lösning än den som staden organiserat. När Bromma gymnasium evakuerades för renovering till S:t Jacobi i Vällingby valde ca 100 elever att byta skola, vilket minskade skolans intäkter med ca 15 procent.

³ Inkl lokaler för grundskola i Spånga gymnasium och exkl lokaler för gymnasieskola i Högländ.

⁴ Exkl vux- och grundskoleelever, men inklusive lokalyta för dessa.

4. FÖRÄNDRINGAR I LOKALBESTÅNDET

En fullständig avveckling av S:t Görans gymnasium ger en hyresbesparing på knappt 14,0 mnkr. I dagsläget gör gymnasieavdelningen bedömningen att plan 1, 5 och 9 måste förhyras under läsåret 08/09 i väntan på att ombyggnation färdigställts på bl.a. S:t Eriks gymnasium.

Verksamhetsanpassning pågår vid S:t Eriks gymnasium (befintlig yta) för att ta emot HV frisör och skräddare från S:t Göran. Vid Stockholms Hotell- och Restaurangskola finns eventuellt möjlighet att anpassa kontoriserad yta till att ta emot gymnasiesärskolan från S:t Göran. I första hand kommer dock möjligheten att utöka gymnasiesärskolan på Kista att utredas.

Sedan 2005 har utbildningsförvaltningen haft uppdraget att samla dansarutbildningen vid Riddarfjärdens gymnasium och Högalidsskolan. 2006 avlog kommunstyrelsen förslaget till etablering vid Gärdet. Hösten 2007 förlorade SISAB budgivningen på f.d. Teaterhögskolan och de långt gångna planerna på att skapa en dansskola fick skrinläggas. Riddarfjärdens gymnasiums kontrakt i fastigheten Münchenbryggeriet löper ut 2011. Under våren 2008 har konsult anlåtits.

Kommunfullmäktige har gett utbildningsnämnden i uppdrag att utreda gymnasieutbildning för döva och hörselskadade.

Bernadottegymnasiets nuvarande hyreskontrakt (Tullgårdsgatan 12) löper ut den 30 juni 2008. Flytt sker till Åsö gymnasium sommaren 2008. IVIK-gymnasiets nuvarande kontrakt på Trekantsvägen löper ut årsskiftet 2008/2009 och inriktningen är att förlänga förhyrningen till sommaren 2009 för flytt till befintliga lokaler.

Brännkyrka har ännu inte fyllt alla årskurser efter evakuering i samband med renovering. Läsåret 09/10 beräknas skolan vara fullt utnyttjad. Inför hösten startas en Aspergergrupp och några IV- och IVIK-grupper. Dessutom tar skolan över BF från Norra Real och SP Design från S:t Göran.

Bromma har de senaste åren haft en positiv trend i elevenkäten och det har nu gett utdelning i form av ett ökat söktryck. Organisationer kommer därför att utökas. Med nuvarande trend kommer skolan att vara fullt utnyttjad ht 09.

Globala gymnasiet har efter några år på olika adresser flyttat in i nyrenoverade lokaler på Hornsgatan 93. Skolan har lyckats bygga upp ett starkt varumärke och har två förstahandssökande per plats inför läsåret 08/09. Eftersom organisationen inte är fullt utbyggd förrän läsåret 10/11 kommer ettåriga verksamheter att delvis fylla upp den lediga kapaciteten.

Hässelby har i dagsläget 345 elever och en kapacitet för 420. Fr.o.m. hösten kommer dock skolan att vara färdigrenoverad och kapaciteten ökar till 550 elever. Skolans elever är stadens mest nöjda och verksamheten håller hög kvalitet enligt både stadens och Skolverkets inspektörer. Rektor har fått i uppdrag att redovisa åtgärder för hur skolfastigheten ska kunna fyllas med verksamhet, t ex behöver både kommunal vuxenutbildning och gymnasiesärskolan en ny hemvist i Västerort. Åtgärder kommer att presenteras i gymnasiechefens strategiärende.

S:t Erik beräknas vara fullt utnyttjad läsåret 09/10 efter pågående sanering av ”rosa” betong och lokalanpassning för att ta emot Hantverksprogrammet från S:t Göran.

Farsta: Under våren 2007 fanns förslag på att flytta in Kvickentorpsskolans skolår 7-9 i Farsta gymnasium men den lösningen är inte längre aktuell. Eventuella åtgärder kommer att presenteras i gymnasiechefens strategiärende.

I f.d. Skärholmens gymnasium finns idag fyra kommunala gymnasieskolor. I relation till tidigare kapacitetsbedömning nyttjas ca 80 procent av fastigheten, samtidigt saknas NO- och bildsalar för nuvarande verksamhet. En översyn av lokalutnyttjande och schemaläggning kommer att genomföras april/maj. Åtgärder kommer att presenteras i gymnasiechefens strategiärende.

Tensta tar emot OP från S:t Göran. I den lokalutredning som presenterades för utbildningsnämnden i november 2007 fanns förslag om att flytta år 7-9 från Enbacksskolans för att öka grundskolans kapacitet i stadsdelarna Bromsten och Solhem. Eventuella åtgärder kommer att presenteras i gymnasiechefens strategiärende.

Thorildsplan: beslut har fattats om att flytta in Svenska för pedagoger i fastigheten.

Övriga större ny-, om- och tillbyggnadsprojekt (över 5 mnkr eller osäker kostnadsnivå) som kan aktualiseras under perioden förtecknas nedan. Osäkerhet råder om i vilken omfattning projekten kommer att realiseras.

Skola	Avd	Beskrivning	Hyres- höjande investering (mnkr)	Hyres- höjning, årskostnad (mnkr)
Farsta gy	Gy	Kök och matsal	6,8	0,8
Lindeparken	Gy	Förbättrat lokalutnyttjande		
S:t Eriks gy	Gy	Ombyggnad m.a.a. överförandet av florister och skräddare	48,9	4,4
Samlad dansundervisning	Gy	Utredning samlad dansundervisning		

5. KOSTNADSUTVECKLING

Årshyran enligt lokalförteckning uppgår till 336 mnkr. Prognostiserad hyra 2008 uppgår till 322 mnkr och hänsyn har då tagits till intäkter och att lokaler i lokalförteckningen nyttjas av andra verksamheter. Kostnadsutvecklingen för kommersiella lokalavtal är beroende av konsumentprisindex. Avtal med SISAB är beroende av såväl bolagets räntenivå, konsumentprisindex som de avskrivningar som sker p.g.a. rak amortering. Avskrivningarna är högre än tidigare år, men ska sättas i relation till konsumentindex utveckling och till eventuella ny-, om- och tillbyggnadsprojekt. Prioriteringsarbetet som nämns ovan, lokalavvecklingar, effektivt lokalutnyttjande utifrån relevant kapacitet är därför nödvändiga för att klara prioriterade ny-, om- och tillbyggnader.

Vuxenutbildning, Svenska för invandrare och särvux

1. INLEDNING

Vuxenutbildningen omfattar kommunal vuxenutbildning (komvux) och svenska för invandrare (sfi) och kvalificerad yrkesutbildning (KY). Verksamheten bedrivs både i kommunal regi och som entreprenad av privata utbildningsanordnare. Förvaltningen har f.n. avtal med 11 anordnare inom den grundläggande och gymnasiala vuxenutbildningen och med tre anordnare inom sfi. De kommunala enheterna är Söderorts vuxengymnasium, Västerorts vuxengymnasium, Åsö vuxengymnasium, Särvux samt Stockholms intensivsvenska för akademiker (SFP). Därutöver bedriver staden, vid Frans Schartaus handelsinstitut, ett antal KY-utbildningar och där finns även Rekryteringsprogrammet, utbildning för nyanlända flyktingar och invandrare. Dessutom finns det en central enhet, Vuxenutbildning Stockholm, som ansvarar för all intagning till vuxenstudier och erbjuder studie- och yrkesvägledning, testning, information om vuxenutbildning samt sköter administrationen kring den upphandlade verksamheten. Fördelning av verksamhetsvolymen mellan kommunal regi och extern regi är inom komvux ca 45 procent resp. 55 procent och inom sfi ca 33 procent resp 67 procent.

2. KOMMENTAR OM BEHOV/EFTERFRÅGAN SAMT BEDÖMNING AV ANDRA FAKTORER SOM FÖRÄNDRAR BEHOVET AV LOKALER.

I dagsläget är det svårt att med säkerhet göra en kvalificerad bedömning av det kommande lokalbehovet, detta p.g.a. att förvaltningen för närvarande genomför verksamhetsupphandlingar inom vuxenutbildning och sfi. Utfallet av dessa upphandlingar är ännu inte känt men uppdraget är att det ska leda till fler utbildningsanordnare inom båda skolformerna. Detta borde, på kort sikt, medföra att lokalbehovet för de kommunala enheterna minskar.

Tillströmningen av studerande till komvux har mattats något till följd av det gynnsamma konjunkturläget. Samtidigt har tillströmningen av sfi-studerande stadigt ökat och prognosen för de närmaste åren är att antalet flyktingar och invandrare kommer att vara fortsatt stort.

3. KOMMENTARER TILL LOKALSAMMANSTÄLLNINGEN

Den totala ytan vuxenutbildningslokaler uppgår till 40 136 kvm⁵. Skolornas totala kapacitet är okänd då kapacitetsbedömning inte finns för alla enheter. Elevantalet i stadens vuxenutbildningar i egen regi uppgår till 7462 elever. Antalet kvadratmeter per elev uppgår till 5,4 kvm, vilket med all tydlighet beskriver svårigheten

⁵ Inkl Åsö grundskola.

att i lokalsammanhang jämföra vuxenutbildning med annan utbildningsverksamhet. Hyreskostnaden uppgår till 4 178 kronor per elev.

4. FÖRÄNDRINGAR I LOKALBESTÄNDET

Söderorts vuxengymnasium

Enheten bedriver främst sfi-undervisning och finns i f.d. Vårbergsskolan. Enheten efterfrågar ytterligare lokaler för att kunna utöka sfi och ev kunna erbjuda aktiviteter åt jobbtorgen. Osäkerhet råder om dimensionering/kapacitet och resultatet av den pågående upphandlingen inom sfi.

Västerorts vuxengymnasium

I Kämpingeskolan bedriver Västerorts vuxengymnasium främst sfi och grundläggande vuxenutbildning. Enheten behöver i dagsläget ytterligare lokaler för att kunna utöka sfi. P.g.a. kommande ventilationsombyggnad behöver enheten evakueras, flytta till andra lokaler eller avstå från hälften av sina lokaler under en tvåårsperiod. Osäkerhet råder om dimensionering/kapacitet och resultatet av de pågående upphandlingarna inom vux och sfi.

I S:t Jacobi bedriver Västerorts vuxengymnasium sfi-undervisning. Förhyrningen gäller del av B-huset och upphör sommaren 2008. Eventuell flytt till andra lokaler i Vällingby/Hässelby samordnas med eventuell flytt från Kämpingeskolan. Osäkerhet råder om dimensionering/kapacitet och resultatet av pågående sfi-upphandling.

Åsö vuxengymnasium

Enheten inrymmer vuxenutbildning inkl sfi, grundskola och Språkcentrums enhet för centrala staden. Osäkerhet råder kring dimensionering/kapacitet och pågående upphandling av vuxenutbildning och sfi. Bernadottegymnasiet kommer sommaren 2008 att flytta till del av Åsö gymnasium.

Särvux

Enheten bedriver utbildning inom grundläggande och gymnasial särvux i lokaler på Fatbursgatan 26. Lokalerna är inte ändamålsenliga varför en flytt av verksamheten bör övervägas till andra befintliga lokaler inom vuxenutbildningen. Hyresavtalet löper t.o.m. 31 mars 2010. På kort sikt planeras inga förändringar.

SFP

Enheten bedriver svenskundervisning för invandrade akademiker (pedagoger) i samarbete med Lärarhögskolan. Verksamheten bedrevs tidigare som projekt i särskilt inhyrda lokaler men är sedan 2008 reguljär verksamhet och finns i tillfälliga lokal på S:t Görans gymnasium. Planering pågår för att flytta verksamheten till Thorildsplans Gymnasium.

Frans Schartaus Handelsinstitut

Enheten innehåller KY-utbildning och Rekryteringsprogrammet. Skolan behöver evakueras för ventilationsombyggnad. Tidigare plan för ombyggnad har förändrats då verksamhetsanpassningarna begränsas. Oklarhet råder i fördelning mellan underhåll och verksamhetsanpassning. Osäkerhet råder kring såväl tidpunkt för ombyggnad som tillgång till evakueringslokaler.

5. KOSTNADSUTVECKLING

Årshyran enligt lokalförteckning uppgår till 31,2mnkr. Prognostiserad hyra 2008 uppgår till 32 mnkr och hänsyn har då tagits till intäkter och att lokaler i lokalförteckningen nyttjas av olika verksamheter. Kostnadsutvecklingen för kommersiella lokalavtal är beroende av konsumentprisindex. Avtal med SISAB är beroende av såväl bolagets räntenivå, konsumentprisindex som de avskrivningar som sker p.g.a. rak amortering. Framtida kostnadsnivå är till stor del beroende av pågående upphandling och i vilken omfattning verksamheten optimerar sitt kapacitetsutnyttjande. För att detta ska lyckas är det exempelvis angeläget att klarlägga kapaciteten på Åsö gymnasium.

Administrativa lokaler

1. INLEDNING

Administrativa lokaler omfattar lokaler för förvaltningens gemensamma administration, uppdragsavdelningen olika enheter och lokaler för fackligt förtroendevalda.

2. KOMMENTAR OM BEHOV/EFTERFRÅGAN SAMT BEDÖMNING AV ANDRA FAKTORER SOM FÖRÄNDRAR BEHOVET AV LOKALER.

Behovet av administrativa lokaler ökar tillfälligt för att senare under planeringsperioden minska. Den huvudsakliga orsaken är övertagandet av IT-ansvaret för grundskolorna (GRUS-projektet). Den framtida minskningen av lokalbehovet har sin förklaring dels i GRUS-projektets upphörande och dels i överförande av verksamhet till serviceförvaltningen.

En faktor för att beräkna och förutse kommande förändringar av det fackliga lokalbeståndet är de årliga förhandlingar som arbetsgivare och arbetstagarorganisationer har gällande facklig tid. Baserat på antal medlemmar förhandlar parterna ett tidsmått som ger den fackliga organisationen timmar att disponera på antal ombud. Detta mått kan omsättas till ett antal arbetsplatser men man kan även behöva ta hänsyn till geografisk belägenhet. Idag kända förändringar redovisas under ”4. Förändringar i lokalbeståndet”.

3. KOMMENTARER TILL LOKALSAMMANSTÄLLNINGEN

Den totala ytan administrativa lokaler uppgår till 11 413 kvm⁶ och har kapacitet för 417 arbetsplatser. Kapacitetsutnyttjandet uppgår till 95 procent. Antalet kvadratmeter per arbetsplats uppgår till 28,7 kvm eller 27,4 vid fullt kapacitetsutnyttjande. Hyreskostnaden uppgår till 52 458 kronor per arbetsplats eller 49 941 kronor vid fullt kapacitetsutnyttjande.

Med fackliga lokaler avses lokaler för framförallt förvaltningens centrala fackliga ombud men förvaltningen tillhandahåller även lokal åt Stockholms Skolors Veteranförening. Hantverkargatan 3 J inrymmer Kommunal, SKTF, Skolledarna och Stockholms Skolors Veteranförening. Förvaltningen är vidare andrahandshyresgäst på Högbergsgatan 20 där LR sitter.

4. FÖRÄNDRINGAR I LOKALBESTÅNDET

Nyetablering om ca 600 kvm administrativ yta i samband med överförandet av IT-ansvaret för grundskolorna (GRUS-projektet) m.m. Eventuell nyförhyrning förutsätter inhyrningsmedgivande av kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Viss omflyttning inom administrativa lokaler förmodas ske under 2008 för att bl.a. erbjuda 10-15 personer plats på Hantverkargatan 2F samt 3A-B.

Hornsgatan 124 inrymmer vuxenutbildningsavdelningen och IV-gymnasiets kansli. Enheterna bedriver intagningsarbete, studie- och yrkesvägledning, testning och information samt omfattande administration av framförallt vuxenutbildningen. Lokalerna är inte ändamålsenliga för det stora antal besökande som dagligen besöker enheterna. Det bör övervägas om det går att finna lokaler som är mer kundanpassade och som ligger i centralt läge. Hyresavtalet löper t.o.m. den 30 september 2011. Delar av vuxenavdelningen förmodas att våren 2008 flytta till Hantverkargatan 2F.

Personalavdelningen för samtal med stadsdelsförvaltningar om möjligheten att ute i stadsdelarna hyra arbetsplatser för ca 21 lokalombud för Lärarförbundet. Vidare kommer avtal att tecknas med Lärarförbundet om del av Warfvinges väg 32. Inget ärende kräver hyresmedgivande av kommunstyrelsens ekonomiutskott.

5. KOSTNADSUTVECKLING

Årshyran enligt lokalförteckning uppgår till 20,8 mnkr. Kostnadsutvecklingen är beroende av konsumentprisindex och de ytterligare förhyrningar som planeras enligt ovan.

Bilaga

1. Lokalförteckning 2008-03-01.

⁶ Exkl Språkcentrums lokaler på Åsö gymnasium och Stockholms Hotell- och restaurangskola som förtecknas under vuxenutbildning respektive gymnasium.